

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 17.2.2004
COM(2004) 111 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD, HET EUROPEES
PARLEMENT, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET
COMITÉ VAN DE REGIO'S**

**Naar een wereldwijd partnerschap in de informatiemaatschappij:
Opvolging van de Top van Genève
van de Wereldtop over de informatiemaatschappij (WSIS)**

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD, HET EUROPEES
PARLEMENT, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE EN HET
COMITE VAN DE REGIO'S**

**Naar een wereldwijd partnerschap in de informatiemaatschappij:
Follow-up van de Top van Genève
van de Wereldtop over de informatiemaatschappij (WSIS)**

(Voor de EER relevante tekst)

1. INLEIDING

De eerste zitting van de Wereldtop over de informatiemaatschappij (WSIS) heeft plaatsgevonden in Genève van 10 tot 12 december 2003. Er waren ongeveer 11.000 deelnemers uit meer dan 150 landen, organisaties, vertegenwoordigers van de burgersamenleving en de particuliere sector. De tweede zitting vindt plaats in Tunis van 16 tot 18 november 2005. In haar mededeling betreffende de WSIS van mei 2003 heeft de Commissie toegezegd te rapporteren over de resultaten van de Top van Genève¹.

Deze mededeling omvat een beoordeling van de belangrijkste resultaten van de Top, vermeldt de EU-prioriteiten en doet een voorstel over de wijze waarop EU-inbreng voor de tweede fase van de WSIS moet worden georganiseerd. Het tijdig behandelen van de procedurele aspecten, inclusief de coördinatie met de lidstaten, zal de EC en de EU in staat stellen drijvende krachten te blijven in het proces, zoals het geval was gedurende de eerste fase die in Genève werd afgerond.

2. BEOORDELING VAN DE TOP VAN GENEVE

Op 12 december 2003 heeft de Top een beginselverklaring en een actieplan aangenomen. Deze documenten vormen, voor alle lidstaten van de Verenigde Naties, de basis van "een gemeenschappelijke visie op en een gemeenschappelijk inzicht in de informatiemaatschappij"² In substantie geven beide documenten een aantal principes weer die nauw aanleunen bij de EU-benadering betreffende een "informatiemaatschappij voor iedereen". Er blijft echter nog veel te doen, met name voor wat betreft "het strategische actieplan voor samenwerking bij het realiseren van deze visie op te stellen"³.

Zoals onder woorden gebracht gedurende de ministeriële coördinatievergadering van de EU op 11 december 2003 in Genève was het algemeen resultaat van de Top van Genève goed. Dit is opmerkelijk, gezien de moeilijkheden die tijdens het voorbereidende proces, en met name in de laatste fase van de onderhandelingen, moesten worden overwonnen, waarbij onzekerheden bleven bestaan tot vlak voor de Top van Genève. Bovendien toont de Top de

---

¹ Naar een wereldwijd partnerschap in de informatiemaatschappij: EU-standpunten voor de Wereldtop over de informatiemaatschappij van de Verenigde Naties (WSIS)-COM(2003) 271 def., 19.5.2003.

² Resolutie 56/183 betreffende de WSIS, in januari 2002 door de Algemene Vergadering van de VN aangenomen.

³ Resolutie 56/183 betreffende de WSIS, in januari 2002 door de Algemene Vergadering van de VN aangenomen.

deugdelijkheid aan van de multilaterale benadering die de EU voorstaat. Wat de EU betreft zijn de resultaten van de Top van Genève als volgt samen te vatten:

- De WSIS was de eerste mondiale gebeurtenis betreffende de informatiemaatschappij, en de op de Top aangenomen beginselverklaring en actieplan vormen de basis voor een gemeenschappelijke benadering van de informatiemaatschappij door alle lidstaten van de Verenigde Naties.
- Dit is onderdeel van de inspanningen van de EU met betrekking tot een “gereguleerde globalisatie” die nagestreefd wordt in de WHO en andere geschikte mondiale fora.
- De aangenomen teksten zijn hecht verankerd in bestaande internationale mensenrechtenbepalingen, met een duidelijke herbevestiging van belangrijke mensenrechtenbeginselen en met name het beginsel van vrijheid van mening en meningsuiting en de vrijheid van de media.
- De participatie van de burgersamenleving en de particuliere sector was effectief, inclusief aan de Top zelf, en de oprichting van het “Bureau of the Civil Society” in het proces illustreert een welkome ontwikkeling in het VN-systeem, ook al moeten de modaliteiten van hun participatie nog worden verbeterd.

2.1. De beginselverklaring

De beginselverklaring weerspiegelt de opmerkelijke vooruitgang die tijdens de Top betreffende meerdere belangrijke kwesties is gemaakt. Dit is met name het geval voor de hoofdstukken over mensenrechten, toegang tot informatie en media, maar ook voor de belangrijkheid van de betrokkenheid van alle belanghebbenden bij het voorbereidende proces en de Top. Het beginsel van solidariteit in de strijd tegen de digitale kloof en het potentieel van ICT als een instrument in het ontwikkelingsbeleid, met name om bij te dragen aan de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling van de VN, werden erkend.

De EU kijkt positief aan tegen de resultaten betreffende het belang van de naleving van de grondbeginselen, d.w.z. vrijheid van toegang tot informatie, de rol van de media, behoud en bevordering van de culturele diversiteit en het concept goed bestuur. Bovendien werd de beslissende rol van wet- en regelgevingskaders bij het creëren van concurrentievriendelijke omgevingen en het belang van bescherming van het intellectuele eigendom alsook de behoefte om op alle nodige niveaus e-strategieën te ontwerpen terecht erkend.

Wat de financiering betreft geeft de tekst op evenwichtige wijze de uiteenlopende opinies weer die tijdens de onderhandelingen werden vertolkt. Er werd overeenstemming bereikt om de bestaande financiële mechanismen te evalueren en tegelijk een studie uit te voeren betreffende de noodzaak van het creëren van een nieuw digitaal solidariteitsfonds. In opdracht van de Secretaris-generaal voor de Verenigde Naties zal een taskforce gedurende 2004 deze werkzaamheden op zich nemen.

De WSIS is overeengekomen een open reflectieproces op te zetten in opdracht van de VN-Secretaris-generaal – en te zorgen voor een mechanisme voor de volledige en actieve participatie van regeringen, de particuliere sector en de burgersamenleving – teneinde niet later dan 2005 voorstellen te doen betreffende internetgovernance. Deze werkgroep zal een definitie van internetgovernance ontwikkelen, publieke beleidskwesties die relevant zijn voor internetgovernance identificeren en rapporteren aan de Tunis-fase van de WSIS.

2.2. Het actieplan

Het actieplan geeft de principes weer die zijn opgenomen in de verklaring. Het vormt een gemeenschappelijke referentie voor alle belanghebbenden en met name de belangrijkste actoren van de internationale economische samenwerking en ontwikkelingshulp. De doorvoering ervan wordt de belangrijkste uitdaging van de tweede fase van de WSIS.

De associatie van de belanghebbenden, burgersamenleving en de particuliere sector heeft bijgedragen tot het succes van de Top van Genève en zal nog belangrijker blijken te zijn bij het inzetten van het actieplan. De WSIS zal derhalve ook naar manieren en middelen moeten kijken voor de bevordering van de rol van de burgersamenleving en de particuliere sector terwijl het belang van de rol van de regeringen als politieke besluitvormer wordt onderstreept.

Wat het actieplan betreft is de EU er altijd een voorstander van geweest een beperkt aantal prioriteiten op het gebied van eLearning, eHealth, eGovernment en eBusiness voor ogen te houden. Deze prioriteiten worden weergegeven in het actieplan en het zal nu belangrijk zijn deze te vertalen in acties met duidelijk geïdentificeerde doelstellingen, tijdschema's en toegewezen middelen.

3. DE WEG VOORWAARTS VOOR DE EU

Bij de opvolging van de Top van Genève moet de bezorgdheid van de EC en de EU betreffende de situatie van de mensenrechten in Tunesië, de locatie van de tweede fase van de Top, worden geuit. Deze is door het Europees Parlement meermaals behandeld en de EU moet bereid zijn te handelen om niet geconfronteerd te worden met een onaanvaardbare situatie in het geval dat de vooruitgang gedurende de voorbereidende fase tot de Top op dit gebied in Tunis niet bevredigend is.

De activiteiten ten gevolge van de Top van Genève moeten op twee niveaus plaatsvinden:

- op basis van de beginselen van de verklaring kan het EU-beleid waar nodig worden aangepast met het doel een effectieve bijdrage te leveren aan het actieplan;
- de EU en de EC moeten hun inbreng definiëren in het voorbereidende proces voor Tunis en de deelname en bijdrage aan de werkgroep internetgovernance en de taskforce financiering in opdracht van de Secretaris-generaal van de VN.

Bovendien zijn er een aantal vragen die nog open zijn en behandeld moeten worden, met name de benoeming van de president van het voorbereidende comité voor de Tunis-fase en de samenstelling van het nieuwe WSIS-bureau. De rol van de Internationale Telecommunicatie-unie (ITU) en andere bij de WSIS betrokken VN-agentschappen moet worden verduidelijkt.

3.1. Implicaties voor het huidige beleid van de toezeggingen van Genève

De implicaties van de toezeggingen in Genève liggen op het gebied van het informatiemaatschappijbeleid en informatiemaatschappij gerelateerde beleid, met name externe betrekkingen, handel, economische samenwerking, sociaal en werkgelegenheidsbeleid, ontwikkelingshulp alsook onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's. De geïmpliceerde acties hebben betrekking op bestaande mechanismen en een aantal nieuwe initiatieven.

Er kunnen activiteiten voor een nieuwe of versterkte dialoog en samenwerking worden begonnen, bijvoorbeeld op het gebied van e-strategieën en voor de EU prioritaire toepassingsgebieden, met name betreffende e-overheid, e-gezondheid, e-leren en e-business alsook e-werkgelegenheid en e-inclusie, rekening houdend met het principe van gelijke deelname van mannen en vrouwen aan de informatiemaatschappij als horizontale kwestie in alle beleid en initiatieven. Bovendien kunnen initiatieven worden overwogen op het gebied van internationale samenwerking inzake technologieën voor de informatiemaatschappij (IST) en voor de ontwikkeling van internationale netwerken voor onderzoek en onderwijs. In dit verband zal het ook belangrijk zijn om te kijken naar nieuwe manieren om bestaande mechanismen en programma's in te zetten, inclusief de mogelijkheid van publieke/private partnerschappen. De EU zal ook aandacht besteden aan de implicaties van de eerste Stedentop die van 4 tot 5 december 2003 in Lyon gehouden werd betreffende de rol van de lokale autoriteiten in de informatiemaatschappij.

Specifieke aandacht moet worden besteed aan het verzoek van de minst ontwikkelde landen om een digitaal solidariteitsfonds op te richten. De synergieën onder de bestaande donors moeten worden verbeterd en er moet worden gezorgd voor het mainstreamen van ICT op het gebied van economische samenwerking en ontwikkelingshulp. De EU moet ook actief deelnemen aan de VN-taskforce betreffende financiering. De ondertekening van het gemeenschappelijk standpunt van de ACP-EU betreffende de informatiemaatschappij voor ontwikkeling, waarvoor de opvolging zal gebeuren in onze ontwikkelingsprogramma's, in de marge van de Top, vormt een positieve boodschap aan onze partnerlanden.

De informatiemaatschappij wordt een onderdeel van de betrekkingen van de Europese Unie met het VN-systeem. De Commissie zal verdere voorstellen uitwerken betreffende de wijze waarop rekening moet worden gehouden met de resultaten van de verklaring en het actieplan van Genève in de EU-beleidslijnen en -programma's in een mededeling aan de Raad en het Europees Parlement die zij later in 2004 zal presenteren.

3.2. Hoe dient de voorbereiding van de zitting van Tunis te worden georganiseerd

De tweede fase van de Top zal zowel uit politiek als uit logistiek oogpunt een uitdaging vormen; ze zal technischer zijn en voornamelijk betrekking hebben op specifieke aspecten van de informatiemaatschappij. Het voorbereidende proces moet dezelfde lijn volgen. Coherente EU-bijdragen kunnen weer een positieve invloed hebben op de resultaten van de Tunis-fase. Met name moet op tijdige wijze het EU-standpunt ten gunste van een efficiënter voorbereidend proces worden overgebracht.

Het hoofddoel van dit proces moet zijn het actieplan te vullen met concrete inhoud in termen van programma's en acties. Op de agenda van elk van de voorbereidende comitévergaderingen, waarvan de eerste in april 2004 plaatsvindt, moet een beperkt aantal specifieke onderwerpen staan.

3.2.1. EU-coördinatie

De eerste fase van de WSIS heeft duidelijk de noodzaak aangetoond van een gemeenschappelijk EU-standpunt. Dit is gebleken een van de belangrijkste factoren te zijn van de centrale rol van de EU in de onderhandelingen vóór de Top van Genève.

Vanaf de start van het voorbereidende proces voor Genève vond EU-coördinatie plaats in de Telecomraad, die regelmatig op de hoogte werd gebracht van de voortgang en die, op basis

van een mededeling van de Commissie⁴, conclusies aannam op de desbetreffende Raadsvergadering in juni 2003⁵. Aan het einde van de Genève-fase vond de EU-coördinatie plaats in Genève om een snelle interactie mogelijk te maken met het voorbereidende proces “ter plaatse” gedurende de eindonderhandelingen.

Voor wat betreft de Tunis-voorbereidingen houden de meeste kwesties rechtstreeks verband met het beleid op het gebied van de informatiemaatschappij. Er zou eveneens kunnen worden geprofiteerd van bijdragen van bestaande formele en informele werkgroepen met de lidstaten, met name van het e-Europe-stuurcomité. Een aantal transversale kwesties, zoals de mensenrechten of financiering, zullen vanuit een perspectief van ontwikkeling of externe betrekkingen moeten worden bekeken. De EU-deelname aan het voorbereidingsproces voor Tunis zal worden behandeld in Genève en New York, overeenkomstig het besluit van de Verenigde Naties betreffende de locatie voor het voorbereidende proces.

3.2.2. *Internetgovernance*

De Commissie zal in nauwe samenwerking met de lidstaten onderzoeken hoe het meest effectief kan worden bijgedragen aan het door de WSIS opgezette internetgovernance-proces. Het is de bedoeling van de Commissie een EU-groep op hoog niveau op te richten⁶ als een belangrijk instrument om de Commissie bij te staan bij de voorbereiding van het EU-standpunt.

De EU herbevestigt de noodzaak van een open VN-werkgroep, met participatie van de burgersamenleving en de particuliere sector. Niettemin is er behoefte aan een efficiënt mechanisme om effectieve inhoudelijke debatten voor te bereiden.

3.2.3. *Financiering*

De opmerkingen betreffende de internetgovernance-groep zijn in belangrijke mate ook van toepassing op de financieringsgroep - het belang van een mechanisme om de discussies te oriënteren. Bovendien kan de EC het nodig achten een zeer concrete bijdrage te leveren en een deel te financieren van de geplande studie voor de evaluatie van de bestaande mechanismen en efficiëntie en haalbaarheid van een digitaal solidariteitsfonds. Voorts zou de groep vande deskundigen inzake ontwikkeling van de lidstaten die wordt voorgezeten door de Commissie het EU-standpunt betreffende financieringskwesties op technisch niveau kunnen voorbereiden.

4. CONCLUSIES

De EU heeft een belangrijke rol gespeeld als bijdrager aan de eerste fase van de WSIS in Genève en moet nu trachten van deze impuls te profiteren, zowel voor wat betreft haar bijdragen aan de tweede fase van de Top als voor wat betreft haar prioriteiten inzake de doorvoering en opvolging van het in Genève onderschreven actieplan.

De in deze mededeling voorgestelde weg voorwaarts beoogt effectieve opvolging in substantie van de kernkwesties van de WSIS mogelijk te maken. Inhoudelijke EU-bijdragen aan de WSIS zullen te gelegener tijd worden voorbereid gedurende het voorbereidende proces voor de Tunis-Top.

---

⁴ Naar een wereldwijd partnerschap in de informatiemaatschappij: EU-standpunten voor de Wereldtop over de informatiemaatschappij van de Verenigde Naties (WSIS)-COM(2003) 271def., 19.5.2003.

⁵ Conclusies van de Telecomraad, doc. 9776/03, 5.6.2003.

⁶ Gelijkaardige groepen zijn in het verleden door de Commissie opgericht op gebieden zoals radiospectrum en beveiliging.